

ئەو شەرفەنەي ژنى لە سەر دەكوژين دەمىكە لە دەستمان داوہ.

تامان شاكر

شەرفەنەي چىيە؟ ئايا لەكەل مەرۇف لە داىك دەبىت؟ من بەش بە حالى خۆم نەبىنيوومە نەبىستوومە كەس بە شەرفەنەي لە داىك بوويىت. لە تەمەنى منالەيەوہ بگرە، تا كچان تەمەنيان دەگاتە دوانزە سال كەس باسى شەرفەنەي ناكات، واتە مەرۇف ببورن كچان تا پىگەيشتنى ئەندامى زاوژيان بى شەرفەنەي. ئىتر لە دوايى ئەو دەبن بە خاوەنى شەرفەنەي. شەرفەنەي لە ھەر كۆمەلگەيەكى ئەم سەرزەمىنەي ئىمە بۆ چوونى حياوازي ھەيە. بۆ نمونە تىروانىنى شەرفەنەي. لەكۆمەلگە پىشكەوتووہكاندا مانا ناوہرۇكىكى تى ھەيە، زۆر حياوازي لەگەل كۆمەلگەيەكى دواكەوتووئىسلامى و خىلەكى. سىكس لە ولاتە پىشكەوتووہكاندا ھەستىكى مەرۇفەيەتى سەير دەكرىت. لە ولاتە دواكەوتووہكانى ھەك ولاتى خۆمان خەلكى لەسەر دەكوژرىت، كىشەي ئىمە زياتر لەوہوہ سەرچاوە دەگرىت كە نەمان توانيووہ ئەم دوو شتەواتە (سىكس و شەرفەنەي) لە يەك جىباكەينەوہ. ھەوليشمان بۆي نەداوہ. كورد واتەنى ھەركەس دەستى بە كلاوى خۆيەوہ گرتووہ با نەيبات، لە بەر بەرژەوہندى تايبەت كەس بىر لە بەرژەوہندى نەتەوہو چارەنووسى نەوہى داھاتوو ناكاتەوہ.

شەرفەنەي لاي ئىمە تەنھا بە ژنەوہ، ببورن بە ناو گەلئى ژنەوہ، بەندە، كەواتە دەبىت ھەريەك لە ئىمە لەخۆي بىرسىت ئەي شەرفەنەي پياو كامەيەو لە كويىە؟ ئەوہ ھەر ئەو شەرفەنەي، كە ژن خۆي خاوەندارىتى ناكات، بەلكو باوك و براو مام و ئامۇزا زۆر جار دراوسىگانىش خاوەندارىتەي دەكەن. جارى واھەيە ئەم شەرفەنەي لە بىر خويىن دەدەن و ژن بەژنى پىدەكەن و، بە پارە دەيفرۇشن، يان ئەوہتە سەرى دەبىر و نامووسى خويانى پىدەپارىزن.

كىشەي شەرفەنەي و ژن كوشتن كۆمەلگەي كوردى كوردوہ بە ئۆرگانىكى نەخۆش و خويىنى لى دەتكى .

گەلانى سەردەستەي كوردستان ھەموويان موصلمانن بەلام ئەو كارەي كورد دەيكات ھىچ كام لە فارس و ترك ەھرب نايكەن، ئەوان ئىسلاميان بەكار ھىنا بۆ چەوساندنەوئىمە، ئىمەش ئىسلامان بەكار ھىنا بۆژن كوشتن و ناموس پارىزي دەبىت ئىمە چەند لەوان دوا كەوتوو تر بين! لەماوہى ئەم 13 سالەي رابردوودا بە پىي بابەتەيكى (سەوسەن سەليم كە لە دەنگەكان بلاوى كردۇتەوہ) تا ئىستا لە كوردستان 9000 ژن كوژراون. منىش پرسىار دەكەم ئەي چەند پياو كوژراون؟ خۆ ئەو ژنانە دەبىت لەگەل پياويك كارى سىكسيان ئەنجام دابىت. ئەگەر بە تەنھا ئەم كارەيان ئەنجام دابا، پىم وابوو ئىستا ئەو نۆ ھەزار ژنە ھەموويان لە ژياندا دەبوون. كارەساتەكە لىرەدايە ژنان دەبن بە قوربانى و پياوہكانىش ھەك بەرزەكى بانان بۆي دەردەچن چونكە ئەوان بە شەرفەنەي پەيوەست نىن، لە كوردستان ياساى خىل سەردەستە بۆ پاكردەنەوہى شەرفەنەي كەس زىندانى ناكرىت. (ئەريك فرۆم) فەيلەسوفى ئەلمانى لە بارەي شەرفەنەي دەلپت (مەرۇفى بە شەرفەنەي ئەو كەسەيە كە ھەولبەدات خۆي خۆي بىت و تەسلىمى ئەوپەيوەنديانە نەبىت كە ئازادىانەكانى زەوت دەكەن) باشە لە كوردستان كى خاوەنى خۆيەتى؟ پياوہكان حىزب و دەسەلات خاوەنيانەو ژنەكانىش ھەرسىكيان.

كىشەكانى ئىمە بە كوشتنى ژنان چارەسەر ناكرىت. ئىمە ئەو كاتە شەرفەمان لە دەستدا، كەبى ولات بووين خاوەنى خەونى گەورە نەبووين، نەتەوہيەكىن ژيان دەكەين بەبى ھەستى نەتەوايەتى، ئەوكاتە شەرفەمان لە دەستدا كە كورد بەشدارى ئەنفالى كرد، ئەوكاتە شەرفەمان لە دەستدا دوايى كوشتنى ژنيك و دوان سىان نەمان تواني دەممان بكەينەوہ، ئەو كاتە شەرفەمان لە دەستدا لەكاتى كىمىيارانى ھەلەبجە گوارەو ئەلقەي دەستى مردووہكانمان دزى، ئەو كاتە شەرفەمان لە دەستدا كە كچەكانمان لەزىندان بە منالەوہ ھاتنەوہ لە جياتى ئەوہى باوہشى خۆشەويستيان بۆ بكەينەوہ سەرمان بىرپىن، ئەو كاتە شەرفەمان لە دەست چوو كە خويىنى يەكترمان رژاند و بىرمان لە سەرورەي و

بەرژەووندى نەتەوۈنە كەردەوۈنە، ئەو كاتەشەرەفمان لە دەستدا بۆ شتى زۆر بچووك خۇمان گىرۇدەى دەستى رژیمیكى درىندە كەرد و ماچمان كەرد.

پەرۇزەى تازەىى حكومەتى ھەرىمى كوردستان باس لە يەكسانى دەكات، بەلام بە بۆچوونى من ئىمە پىويستمان بە پەرۇسەيەكى خىرا ھەيە لە خوارەوۈ بۆ سەرەوۈ، نەك لە سەرەوۈ بۆ خوارەوۈ چۆن دەتوانىن سىياسەتى يەكسانى پىيادە بكەين ئەگەر ئەقلى كۆمەلگا نەگۆرىن، وكۆمەلگا نامادە نەكەين بۆ گۆرانكارى لە سالى شەستەكان خەلكى ئەوروپاى رۇژئاوا بە تايبەتى چەپ و رۇشنىبىرەكانىان رۇژانە سەر شەقامەكان داواى كۆرىنى سىستەمى كۆنىان كەرد بە سىستەمىكى تازە، بەلام بۆ ئەو يەكسانىيەى كە ئىمە دەمانەوى لە سەر ئۆرگانىكى نەخۆش پىيادەى بكەين و ماوۈيەكە زۆر بە خەستى باسى لىۈە دەكەين، ئەوان تا ئىستاش خەباتى بۆ دەكەن. چۆنكە تۆ دەيىت كۆمەلگايەكت نامادە كەردىيىت ئەوۈندە تۆلەرانس بىت برۈاى بە گۆرانكارى ھەبىت و بەرامبەرەكەى قىبوول بكات و چى تر شەرەف لە ناو دوو لىنگى ژن نەبىنىتەوۈ و لەوۈش تىبگات لە ھەر ئەنجامدانىكى كارى سىكىسى دوو كەس بەشدارن، چى تر ژنانى كوردستان نەبن بە قوربانى شەرەف و دامركاندەوۈى ئارەزوۈەكانى پىياوان .

2005/4/7